

332

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OCHRONY ŚRODOWISKA, ZASOBÓW NATURALNYCH I LEŚNICTWA

z dnia 5 czerwca 1995 r.

w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać oceny oddziaływania autostrady na środowisko, grunty rolne i leśne oraz na dobra kultury objęte ochroną.

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych (Dz. U. Nr 127, poz. 627) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ocena oddziaływania autostrady na środowisko powinna uwzględniać okresy jej budowy i eksploatacji i spełniać następujące wymagania:

- 1) określać wpływ autostrady na następujące elementy: powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, złoża kopalin, wody powierzchniowe i podziemne, klimat akustyczny, ludzi, świat zwierzęcy i roślinny, a także krajobraz, we wzajemnym ich powiązaniu,
- 2) identyfikować, z punktu widzenia wpływu na środowisko i zdrowie ludzi, warianty rozwiązań lokalizacyjnych autostrady i dla porównania — wariant polegający na niepodejmowaniu budowy autostrady,
- 3) identyfikować i określać skutki potencjalnych sytuacji awaryjnych, w tym z udziałem pojazdów przewożących substancje niebezpieczne,
- 4) stosownie do potrzeb i możliwości przyjmować za podstawę istniejące dane obserwacyjne i pomiarowe oraz inne informacje dotyczące stanu środowiska i występujących uciążliwości, a także dane zawarte w istniejących opracowaniach dotyczących stanu środowiska, sporządzonych dla potrzeb budowy autostrady,
- 5) przedstawiać zagadnienia w formie opisowej i graficznej.

2. Ocena oddziaływania na środowisko, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać:

- 1) charakterystykę projektowanej autostrady, uwzględniającą:

- a) możliwe do zastosowania warianty rozwiązań lokalizacyjnych w aspekcie optymalnego ograniczenia oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi,
 - b) powiązania z krajowym systemem transportowym,
 - c) zakładane sposoby i etapy budowy autostrady,
- 2) charakterystykę środowiska w obszarze potencjalnego oddziaływania autostrady, uwzględniającą:
 - a) zasoby i walory środowiska,
 - b) stan środowiska i tendencje zmian w nim zachodzących,
 - c) obszary wymagające szczególnej ochrony, określone na podstawie przepisów szczególnych,
 - d) walory krajobrazowe,
 - 3) analizę koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, studiów zagospodarowania przestrzennego województw, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także charakterystykę istniejącego zagospodarowania i użytkowania terenów — w obszarze potencjalnego oddziaływania autostrady,
 - 4) opis sposobu korzystania ze środowiska w okresach budowy i eksploatacji autostrady, z określeniem emitowanych zanieczyszczeń i uciążliwości dla środowiska i ludzi,
 - 5) opis i określenie skuteczności proponowanych sposobów zminimalizowania ujemnego wpływu na środowisko,
 - 6) opis zastosowanych metod oceny, przyjętych założeń i rozwiązań, jak również wykorzystanych danych o środowisku, a także stwierdzonych braków i niedoskonało-

ści w tym zakresie, ze wskazaniem sposobów i terminów ich uzupełnienia lub wyeliminowania,

- 7) określenie bezpośrednich, pośrednich, krótko- i długotrwałych, odwracalnych i nieodwracalnych oddziaływań na zdrowie ludzi oraz na poszczególne elementy środowiska, w tym walory krajobrazowe, zwłaszcza na istniejących i projektowanych obszarach należących do krajowego systemu obszarów chronionych, które mogą wystąpić w czasie budowy i eksploatacji autostrady,
- 8) ustalenie granic obszaru ponadnormatywnego oddziaływania autostrady na środowisko i sposobu jego zagospodarowania,
- 9) określenie potencjalnych zmian środowiska i krajobrazu oraz skutków budowy i eksploatacji autostrady dla zabudowy, w tym obiektów użyteczności publicznej, budownictwa mieszkaniowego i zagospodarowania terenu,
- 10) określenie zagrożeń i korzyści z budowy i eksploatacji autostrady dla środowiska i jego użytkowników,
- 11) wnioski dotyczące potrzeby:
 - a) zmiany przebiegu autostrady na wybranych jej odcinkach,
 - b) wykonania oceny oddziaływania na środowisko, z uwzględnieniem przeprowadzonych pomiarów zanieczyszczenia środowiska, po określonym czasie eksploatacji autostrady,
- 12) streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- 13) opracowanie graficzne — mapy w skali 1:25000, zawierające informacje i dane wymienione w załączniku nr 1.

§ 2. 1. Ocena oddziaływania autostrady na grunty rolne i leśne powinna zawierać analizę przebiegu autostrady i wariantów poszczególnych jej odcinków z punktu widzenia strat w rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym również powstałych w wyniku podziału kompleksów leśnych, oraz potrzeby i zakresu dostosowania tej przestrzeni do warunków wynikających z budowy i eksploatacji autostrady.

2. Ocena oddziaływania autostrady na grunty rolne powinna zawierać:

- 1) szacunek utraty potencjału produkcyjnego gruntów rolnych projektowanych do zajęcia pod budowę autostrady, wyrażony przez:
 - a) liczbę ton ziarna żyta, stanowiącą ekwiwalent sumy należności i opłat rocznych z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji,
 - b) powierzchnię użytków rolnych w poszczególnych klasach bonitacyjnych oraz powierzchnię kompleksów przydatności rolniczej gleb, określonych według obowiązujących kryteriów,
- 2) szacunek, w parametrach określonych w pkt 1 lit. a), obniżenia potencjału produkcyjnego gruntów rolnych, znajdujących się w granicach obszaru oddziaływania autostrady na środowisko, dokonany przez rzeczoznawców z zakresu gleboznawstwa i ochrony roślin uprawnych,
- 3) określenie potrzeb przebudowy urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych, w tym urządzeń melio-

racji wodnych podstawowych i szczegółowych, ujęć wody, wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków, międzygminnych wysypisk odpadów, urządzeń zaopatrzenia w energię oraz sieci telekomunikacyjnych,

- 4) określenie potrzeb przeprowadzenia scaleń i wymiany gruntów oraz propozycje dotyczące ograniczenia sposobu użytkowania gruntów z punktu widzenia zdrowia ludzi.

3. Ocena oddziaływania autostrady na grunty leśne powinna zawierać:

- 1) szacunek utraty potencjału produkcyjnego gruntów leśnych projektowanych do zajęcia pod budowę autostrady, wyrażony przez:
 - a) liczbę m³ drewna tartacznego iglastego stanowiącą ekwiwalent sumy należności, opłat rocznych i odszkodowań z tytułu wyłączenia gruntów leśnych z produkcji,
 - b) powierzchnię gruntów leśnych w rozbiciu na typy siedliskowe, lasy ochronne i gospodarcze, rezerwy przyrody na gruntach leśnych,
- 2) szacunek, w parametrach określonych w pkt 1 lit. a), obniżenia potencjału produkcyjnego gruntów leśnych znajdujących się w granicach obszaru potencjalnego oddziaływania autostrady na środowisko, dokonany przez specjalistów z zakresu gleboznawstwa leśnego, ochrony lasu i urządzenia lasu,
- 3) zakres przebudowy drzewostanów leśnych w granicach obszaru potencjalnego oddziaływania autostrady,
- 4) określenie potrzeb przebudowy i przeniesienia urządzeń infrastruktury wykorzystywanej dla potrzeb gospodarki leśnej, w tym: budynków i budowli, urządzeń melioracji wodnych, linii podziału przestrzennego lasu, dróg leśnych, składnic drewna, linii energetycznych, parkingów leśnych i urządzeń turystycznych, zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów,
- 5) określenie potrzeb przeprowadzenia scaleń i wymiany gruntów leśnych.

4. Ocena, o której mowa w ust. 1, powinna przedstawiać zagadnienia w formie opisowej i graficznej. Opracowanie graficzne powinna stanowić mapa w skali 1:25000, zawierająca informacje i dane wymienione w załączniku nr 2.

§ 3. 1. Ocena oddziaływania autostrady na dobra kultury, objęte ochroną na podstawie odrębnych przepisów, powinna uwzględniać okresy budowy i eksploatacji autostrady, a nadto:

- 1) zawierać charakterystykę wartości kulturowych, uwzględniającą:
 - a) zasoby i walory dóbr kultury,
 - b) krajobraz kulturowy,
 - c) obszary podlegające i kwalifikujące się do ochrony, opartą na istniejącej dokumentacji, inwentaryzacji i rejestrze konserwatorskim oraz na uzupełniających archeologicznych badaniach powierzchniowych i sondażowych,

- 2) zawierać analizę rozpatrywanych wariantów przebiegu autostrady z uwzględnieniem zarejestrowanych dóbr kultury (obiekty archeologiczne, architektoniczne, historyczne, urbanistyczne, etnograficzne) oraz wartości krajobrazu kulturowego,
- 3) zawierać analizę i ocenę potencjalnych zagrożeń i szkód dla dóbr kultury ze wskazaniem obiektów lub stanowisk archeologicznych narażonych na całkowite zniszczenie oraz ze wskazaniem narażonych na zniszczenie dużych części trwałych obiektów architektonicznych, fragmentów założeń parkowych i innych dóbr kultury w obrębie terenu budowy autostrady,
- 4) zawierać założenia programów przeprowadzenia badań i studiów poprzedzających wydanie pozwolenia na budowę:
 - a) uzupełniających archeologicznych badań rozpoznawczych,
 - b) uzupełniających studiów dotyczących krajobrazu kulturowego,
 - c) archeologicznych badań wykopaliskowych obiektów (stanowisk) narażonych na całkowite zniszczenie,
- 5) zawierać założenia:
 - a) ratowniczych badań obiektów (stanowisk) archeo-

logicznych i historycznych, odkrywanych w fazie prac budowlanych,

- b) programu zabezpieczenia istniejących dóbr kultury przed negatywnym oddziaływaniem autostrady,
- 6) zawierać wnioski dotyczące potrzeby zmian przebiegu autostrady, w odniesieniu do wybranych jej odcinków,
- 7) zawierać propozycje przedsięwzięć ograniczających niekorzystne oddziaływanie budowy i eksploatacji autostrady na objęte ochroną dobra kultury, a w przypadkach koniecznych propozycje przesunięcia obiektów historycznych,
- 8) zawierać syntetyczne zestawienie dóbr kultury objętych ochroną na podstawie przepisów szczególnych, wraz z ich wskazaniem.

2. Ocena, o której mowa w ust. 1, powinna przedstawiać zagadnienia w formie opisowej i graficznej. Opracowanie graficzne powinna stanowić mapa w skali 1:25000, zawierająca informacje i dane wymienione w załączniku nr 3.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych
i Leśnictwa: *S. Żelichowski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 czerwca 1995 r. (poz. 332)

Załącznik nr 1

ZAKRES INFORMACJI PRZESTRZENNYCH DO OCENY ODDZIAŁYWANIA AUTOSTRADY NA ŚRODOWISKO ORAZ PODSTAWOWYCH WYNIKÓW OCENY (mapy w skali 1:25000)

I. Elementy użytkowania terenu:

- a) tereny zabudowane,
- b) tereny leśne,
- c) tereny zieleni urządzonej,
- d) tereny rolne (grunty orne, łąki i pastwiska trwałe),
- e) wody powierzchniowe (rzeki, jeziora),
- f) urządzenia infrastruktury technicznej znaczenia ponadlokalnego:
 - sztuczne zbiorniki wodne, stawy, kanały, rowy,
 - drogi publiczne,
 - linie kolejowe,
 - linie energetyczne wysokiego napięcia,
 - obiekty i linie telekomunikacyjne,
 - ropociągi,
 - gazociągi wysoko- i średniociśnieniowe,
 - wodociągi i kanalizacje,
 - inne rurociągi (solanki, chemikaliów),
 - ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych oraz strefy ochronne ujęć i źródeł wód.

II. Elementy projektowania autostrady:

- a) pas drogowy,
- b) węzły drogowe,
- c) mosty,
- d) miejsca obsługi podróżnych,
- e) obwody utrzymania autostrady,
- f) wiadukty drogowe,
- g) wiadukty kolejowe,
- h) przepusty pod autostradą na rozpoznanych szlakach przemieszczania się i migracji zwierząt,
- i) ekrany akustyczne.

III. Wybrane elementy środowiska i jego zagospodarowania:

- a) obszary źródliskowe,
- b) topograficzny dział wodny,
- c) wody powierzchniowe, wraz z ich klasyfikacją,
- d) oczyszczalnie ścieków,

- e) charakterystyka geologiczna utworów powierzchniowych,
 - f) obszary występowania procesów geodynamicznych,
 - g) udokumentowane i perspektywiczne złoża kopalin,
 - h) strefy ochronne ujęć wód podziemnych,
 - i) obszary zasilania wód podziemnych,
 - j) obszary eksploatacji surowców mineralnych,
 - k) obszary i tereny górnicze,
 - l) urządzone wysypiska odpadów,
 - ł) emitory zanieczyszczeń,
 - m) udokumentowane obszary o okresowo lub stale przekroczonej normach aerosanitarnych.
- IV. Przestrzenne formy ochrony przyrody i krajobrazu:
- a) parki narodowe istniejące i projektowane,
 - b) otuliny parków narodowych (istniejące i projektowane),
 - c) rezerваты przyrody (istniejące i projektowane) i ich otuliny,
 - d) pomniki przyrody (istniejące i projektowane),
 - e) parki wiejskie i ogrody zabytkowe,
 - f) parki krajobrazowe (istniejące i projektowane) i ich otuliny,
 - g) obszary chronionego krajobrazu,
 - h) zlewnie chronione,
 - i) strefy ochrony uzdrowiskowej,
 - j) użytki ekologiczne,
 - k) miejsca lęgowe chronionych ptaków drapieżnych,
 - l) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
 - ł) stanowiska dokumentacyjne przyrody,
 - m) lasy ochronne,
 - n) ekosystemy chronione, uwzględnione w załączniku nr 1 do Dyrektywy Rady z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych ekosystemów i dzikiej fauny i flory (92/43/EWG) oraz innych przepisach Unii Europejskiej i konwencjach międzynarodowych,
 - o) obszary chronione o statusie międzynarodowym (istniejące i projektowane).
- V. Obszary problemowe przebiegu autostrady:
- a) obszary problemowe z powodu wymagań ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego,
 - b) obszary problemowe z powodu złożonych uwarunkowań środowiskowo-przestrzennych.
- VI. Skutki dla zdrowia ludzi i środowiska spowodowane budową i eksploatacją autostrady:
- a) zasięg ponadnormatywnego oddziaływania autostrady, w tym:
 - zanieczyszczeń powietrza,
 - zanieczyszczeń gleby,
 - hałasu,
 - b) obszary nieodwracalnych przekształceń środowiska, krajobrazu i zagospodarowania przestrzennego oraz zabudowy mieszkalnej,
 - c) skutki dla obszarów i ekosystemów chronionych,
 - d) obszary zakłóceń stosunków wodnych.

Załącznik nr 2

ZAKRES INFORMACJI PRZESTRZENNYCH DOTYCZĄCYCH WARUNKÓW GLEBOWO-ROLNICZYCH I LASÓW DO OCENY ODDZIAŁYWANIA AUTOSTRADY NA GRUNTY ROLNE I LEŚNE ORAZ PODSTAWOWYCH WYNIKÓW OCENY
(mapy w skali 1:25000)

- I. Warunki glebowo-rolnicze:
 - a) kompleksy rolniczej przydatności gleb,
 - b) użytki rolne klas I—III,
 - c) użytki rolne klas IV, V i VI, wytworzone z gleb pochodzenia organicznego,
 - d) pozostałe użytki rolne, w tym przeznaczone do zalesienia,
 - e) nieużytki.
- II. Lasy:
 - a) typy siedlisk,
 - b) wiek drzewostanu,
 - c) funkcje ochronne,
 - d) stan zdrowotny.
- III. Skutki dla gruntów rolnych i leśnych spowodowane budową i eksploatacją autostrady:
 - a) obszary zanieczyszczenia gleb, roślin i lasów o różnym stopniu degradacji,
 - b) przebudowa urządzeń infrastruktury technicznej na terenach rolnych i leśnych.

Załącznik nr 3

ZAKRES INFORMACJI PRZESTRZENNYCH DOTYCZĄCYCH ELEMENTÓW I OBIEKTÓW ARCHEOLOGICZNYCH, ARCHITEKTONICZNYCH, HISTORYCZNYCH, URBANISTYCZNYCH I ETNOGRAFICZNYCH DO OCENY ODDZIAŁYWANIA AUTOSTRADY NA OBJĘTE OCHRONĄ DOBRA KULTURY ORAZ PODSTAWOWYCH WYNIKÓW OCENY
(mapy w skali 1:25000)

- I. Naziemne i podziemne formy dóbr kultury podlegające ochronie:
- a) obiekty (stanowiska) archeologiczne zarejestrowane lub ujawnione, w tym nie wpisane do rejestru konserwatorskiego,
 - b) założenia miejskie i zabudowy osiedli,
 - c) kościoły, cmentarzyska, kapliczki przydrożne,
 - d) pojedyncze i zespołowe inne obiekty architektoniczne (w tym zabytkowa architektura przemysłowa i etnograficzna),
 - e) założenia parkowe (podworskie) oraz parków etnograficzno-przyrodniczych (m.in. skanseny),
 - f) kopalnie o charakterze historycznym (np. pradziejowe miejsca eksploatacji krzemienia),
 - g) krajobraz kulturowy w formie istniejących i projektowanych parków i rezerwatów kulturowych oraz stref ochrony konserwatorskiej.
- II. Skutki dla dóbr kultury objętych ochroną, spowodowane budową i eksploatacją autostrady:
- a) obiekty lub stanowiska archeologiczne narażone na całkowite zniszczenie, wymagające badań ratowniczych lub weryfikacyjnych,
 - b) obiekty architektoniczne, historyczne, urbanistyczne i etnograficzne narażone na całkowite lub częściowe zniszczenie, wymagające badań ratowniczych lub zabiegów konserwatorskich.